

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
közbenső ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.21.106/2024/8. szám

A tanács tagjai: Dr. Puskás Péter a tanács elnöke

Dr. Gyarmathy Judit előadó bíró

Dr. Csesznok Judit Anna bíró

Dr. Suba Ildikó bíró

Dr. Varga Edit bíró

A felperes: név1

cím1

A felperes képviselője:

Dr. Hermann Orsolya ügyvéd

cím2

Az alperes: név2

cím3

Az alperes képviselője:

Dr. Kerekes Szilvia ügyvéd

cím4

A per tárgya: hagyatéki hitelezői igény

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:

Székesfehérvári Törvényszék

2.Pf.74/2024/5. számú közbenső ítélet

Az elsőfokú bíróság és a határozat száma:

Székesfehérvári Járásbíróság

19.P.21.307/2023/25. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartja.

A meg nem fizetett 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

A közbenső ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes néhai B. E-né (a továbbiakban: örökhagyó) fiának házastársa volt, akivel a házasságuk felbontását követően is fennmaradt a személyes kapcsolatuk. A felperes korábbi

házasátarsa emiatt, megbetegedésekor, a felperest kérte meg arra, hogy gondoskodjon az örökhagyóról, segítsen neki gyógyszert, élelmiszert vásárolni és szükség esetén őt orvosi vizsgálatra elvinni.

[2] A felperes volt házasátarsa 2008. augusztus 29-én elhunyt. Az örökhagyó ekkor önmagáról még tudott gondoskodni, de szívesen fogadta mások segítségét, falubeliek, ismerősök, barátok társaságát kereste. A felperes a korábbi kérésnek eleget téve, az örökhagyó számára a gyógyszereket rendszeresen kiváltotta, szükség esetén elszállította a felperest a háziiorvoshoz. Az örökhagyót a bevásárlások lebonyolításában a lakóhelyén több személy is segítette, de a nagyobb mértékű beszerzéseket – szükség szerint gépkocsi használatával – a felperes intézte.

[3] 2011. július 13-tól kezdődően a T. Központ megbízásából házi segítségnyújtás keretében az örökhagyónak személyi gondozást nyújtottak, így vállalták fürdetését, ügyei intézését, takarítást, bevásárlást. A gondozó az örökhagyó életének utolsó 5-6 évében rendszeresen járt hozzá, hétköznaponként meleg ételt vitt, takarított, de a fürdetést kizárólag a felperes segítségével tudta elvégezni.

[4] Hétfévenként a felperes rendszeresen vitt az örökhagyónak meleg ételt, de rajta kívül a szomszédja is vitt főtt ételt az örökhagyónak.

[5] Az örökhagyó a fia hamvait a saját házában egy külön elzárt szobában tartotta, ide belépést csak a felperesnek engedett, takarítás céljából. Emellett az örökhagyó nagy számban tartott háziállatai miatt szükséges takarítást ugyancsak a felperes végezte el, továbbá az örökhagyó számára ruhát vásárolt, azokat kimosta.

[6] Az egyes beszerzések, vásárlások során felmerült kiadásokkal az örökhagyó, illetve az érdekében eljáró felperes tételesen elszámoltak.

[7] Az örökhagyó a részére nyújtott szolgáltatások ellentételezésekként hagyatéki juttatásban kívánta részesíteni a felperest, aki ebben az ígéretben bízva, ápolási, gondozási tevékenységét tartási kötelezettsége hiányában is folyamatosan, éveken át végezte.

[8] A felperes az örökhagyó halálát megelőző héten csütörtöki napon telefonon felhívta Dr. H.G. ügyvédet és tőle egy végrendelet megszerkesztéséhez kért időpontot. Az ügyvéd tájékoztatta a végrendelethez szükséges okiratok beszerzéséről és a következő hét hétfőjére adott időpontot a felperesnek. A találkozásra azonban az örökhagyó időközben bekövetkezett halála miatt nem került sor.

[9] Az örökhagyó 2021. április 17-én végintézkedés hátrahagyása nélkül hunyt el. Törvényes örököse az alperes lett. A hagyatéki eljárás során a felperes hagyatéki hitelezői igényt jelentett be az általa nyújtott tartás ellenértékének a megtérítésére hivatkozva.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[10] A felperes keresetében – hagyatéki hitelezői igény címén – 8.640.000 forint megtérítésére kérte kötelezni az alperest. Állította, hogy 12 évig egyedül gondozta az örökhagyót, aki ezért őt örököségé kívánta tenni, és ez csak azért hiúsult meg, mert az örökhagyó közvetlenül az előtt hunyt el, hogy az ügyvéddel előre egyeztetett időpontban végakarátát végrendeletbe foglalhatta volna. A tartás értékét 144 hónapra vonatkozóan havi 60.000 forintban jelölte meg.

[11] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen elévülési kifogással élt. Állította, hogy a felperes igénye kötelmi igény, amely öt év alatt elévül, így 12 évre visszamenőlegesen tartás értékét nem követelheti.

[12] Vitatta, hogy a felperes gondoskodott volna az örökhagyóról, különösen azért, mert ő tartásra, gondozásra nem szorult, és részére az önkormányzat is biztosította a főtt ételt, egy másik személy végezte a bevásárlást, illetőleg még a halála előtt két héttel is saját magára

főzött. Másodsorban pedig a felperes személyes gondoskodást nem is nyújthatott, hiszen nyugdíjasként is dolgozott, így a munkaideje mellett az általa állított gondozást nem tudta volna ellátni.

Az elsőfokú ítélet és a másodfokú közbenső ítélet

[13] Az elsőfokú bíróság a 19.P.20.821/2022/23. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. A másodfokú bíróság a 2.Pf.52/2023/11. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására, valamint új határozat hozatalára utasította. A másodfokú bíróság tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt az okfejtését, amely szerint a felperes által teljesített, esetlegesen ellentételezés nélkül maradt munka csupán alkalmi és önkéntes, szívességi szolgáltatás volt, és megállapította, hogy e téves jogi álláspontból kiindulva a továbbiakban már nem vizsgálta a felperes által hivatkozott, az örökhagyó részére teljesített szolgáltatások mibenlétét, időbeli kereteit, gyakoriságát, a nyújtott szolgáltatások teljesítéskori aktuális, pénzbeli ellenértékét. Előírta ezért az elsőfokú bíróságnak a felperes által az örökhagyó részére nyújtott gondozási tevékenység kereteinek feltárását.

[14] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban, a másodfokú bíróság által előírt bizonyítás lefolytatását követően meghozott ítéletével elutasította a felperes hagyatéki hitelezői igény címén támasztott keresetét.

[15] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok ismételt mérlegelését követően – a korábbi eljárásban hozott ítéletével összhangban – változatlanul arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy a felperes hagyatéki hitelezői igényként nem követelheti az általa az örökhagyó részére nyújtott szolgáltatásai ellenértékét, mivel azok közül számos nem értékelhető tartási szolgáltatásként, hiszen több alkalommal azokat nem a saját költségén biztosította, hanem az örökhagyó költségén végezte, másrészt pedig nem állapítható meg minden kétséget kizáróan, hogy őt az örökhagyó hagyatéki juttatásban kívánta részesíteni.

[16] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és megállapította, hogy a felperes az örökhagyó hagyatéka tekintetében az alperessel szemben hagyatéki hitelezői igény érvényesítésére jogosult.

[17] Megállapítása szerint az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy a tartásra egyébként nem köteles személy, adott esetben a kizárólag az öröklés reményében nyújtott szolgáltatás ellenértékére alappal tarthat igényt. Értékelése szerint az e körben lefolytatott bizonyítás eredményeként azonban az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy az örökhagyó a felperest öröklési juttatásban kívánta volna részesíteni az általa nyújtott tartási szolgáltatások ellentételezéseképpen, az elsőfokú bíróság ezekre vonatkozó határozati megállapításai ugyanis nem állnak összhangban a tárgyi kérdést illetően ismeretekkel rendelkező tanúk vallomásaiban foglaltakkal.

[18] Következtetése szerint azt, hogy a felperes hagyatékából való részesítésének ígérete csupán az örökhagyó „rossz szokáson alapuló hitegetéseként” lenne értelmezhető, a tanúvallomások egyezően cáfolják. Rámutatott, hogy az örökhagyóval hosszabb időn át napi kapcsolatot tartó tanúk vallomásai következetesen és egybehangzóan azt bizonyítják, hogy az örökhagyót komoly szándék vezérelte akkor, amikor az őt és egyébként a fiát házasságuk felbontását követően is segítő felperest szélesebb körben is örököséként említette, így megállapítható, hogy az örökhagyó a részére nyújtott szolgáltatások ellentételezéseképpen hagyatéki juttatásban kívánta részesíteni a felperest. Mindezek alapján – hangsúlyozta – az örökhagyó hagyatéki juttatással kapcsolatban kinyilvánított szándékai olyannyira határozottak voltak, hogy a felperes ígéretében bízva ápolási, gondozási tevékenységét tartási

kötelezettsége hiányában is folyamatosan, sok éven át végezte az örökhagyó javára. Kitért arra is, hogy a hagyatékból történő részesítés ígéretére nézve mások vonatkozásában nincs konkrét bizonyosságot jelentő peradat, ugyanakkor az ilyen, esetleges további ígéretek a felperes várományát önmagukban nem is érinthetik, az örökhagyónak ugyanis lehetősége volt a hagyatéka felosztására.

[19] Nem találta bizonyítottnak, hogy a felperes kifejezetten a gondozási tevékenységéért, csakis e munkája fejében rendszeres ellentételezésben részesült volna az örökhagyó részéről, mivel a perbeli nyilatkozatok és bizonyítékok alapján csak az volt megállapítható, hogy az egyes beszerzések, vásárlások során felmerült kiadásokkal az örökhagyó, illetve az érdekében eljáró felperes tételesen elszámoltak. Mindezek okán téves ténybeli következtetéseken alapuló helytelen jogi álláspontnak tartotta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, amely szerint a felperes által teljesített, esetlegesen ellentételezés nélkül maradt munka csupán alkalmi és önkéntes, szívességi szolgáltatás volt.

[20] A követelés jogalapjának jogerős elbírálására tekintettel előírta az elsőfokú bíróságnak, hogy a már rendelkezésre álló bizonyítékok értékelésével kell a felperes által nyújtott tartási, gondozási szolgáltatások tényszerűségét, mértékét, illetve annak díjazása kérdését megvizsgálnia.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[21] A jogerős közbenső ítélet ellen az alperes terjesztett elő – felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem mellett – felülvizsgálati kérelmet, amelyben – annak tartalma szerint – kérte a jogerős határozat hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan az ügyben eljáró első- vagy másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára való utasítását.

[22] Állította, hogy a jogerős közbenső ítélet sérti a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdését, 346. § (4) és (5) bekezdését, 369. § (3) bekezdés a) pontját, továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 7:94. § (1) bekezdésének c) pontját.

[23] Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság, bár nem minősítette okszerűtlennek az elsőfokú bíróság által fogantatosított bizonyítás eredményét, mégis az elsőfokú bíróságétól eltérő jogi következtetést vont le, a perben releváns tényeket másként minősítette, és ezzel megsértette a Pp. 369. § (3) bekezdésének a) pontját. Kifogásolta azt is, hogy a másodfokú bíróság nem mutatta ki, miben állt az elsőfokú ítélet okszerűtlen mérlegelése. Utalt arra, hogy a tényállás megváltoztatására a másodfokú bíróság nem jogosult anélkül, hogy a bizonyítás eredménye ne lenne okszerűtlen vagy további bizonyítást ne folytatna le. E körben a Kúria Gfv.VI.30.254/2023/6. számú és Gfv.V.30.250/2021/5. számú határozatára hivatkozott.

[24] További okfejtése szerint az elsőfokú bíróság részletes indokolást adott az egyes bizonyítékok értékeléséről, míg a másodfokú bíróság csak a bizonyítékok egyszerű felülmérlegelését végezte el, de nem hivatkozott jogszabálysértésre, így a Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértésére sem.

[25] Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a megismételt eljárásban a másodfokú bíróság iránymutatása figyelembe vételével, a felek személyes előadása, a meghallgatott tanúk vallomása és a rendelkezésre álló okiratok, valamint szakértői vélemény alapján helytállóan állapította meg. A mindezekben alapuló helytálló döntés az, hogy hagyatéki hitelezői igényként a felperes nem követelheti az örökhagyó részére nyújtott, általa állított segítségeket, egyrészt azon okból, hogy azok tartási szolgáltatásként nem értékelhetők, hiszen azt nem saját költségén biztosította, másrészt nem volt megállapítható minden kétséget kizáróan, hogy őt az örökhagyó hagyatéki juttatásban kívánta részesíteni.

[26] Hiányosnak és tévesnek tartotta a másodfokú bíróság döntését abban a tekintetben, hogy a gondozásra nem szoruló örökhagyó tekintetében – az állítólagosan gondozott örökhagyó testi, szellemi állapotáról megállapított részletes tényállás hiányában – állapította meg a hagyatéki hitelezői igény megalapozottságát, valamint a határozat indokolása az állítólagosan szükségessé vált gondozási feladatokat sem részletezte. Hangsúlyozta, hogy a hagyatéki hitelezői igény feltétele, hogy az örökhagyó gondozásra szoruljon, ez azonban az elsőfokú bíróság szerinte helytálló értékelésének megfelelően nem állapítható meg, míg a másodfokú bíróság – a felülvizsgálati érvelés szerint – nem tárta fel az örökhagyó tartásra, gondozásra szoruló voltát. Értékelése szerint a felperes által a korábbi családi kapcsolatokból fakadóan nyújtott segítségnyújtás nem tekinthető tartásnak.

[27] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[28] A Kúria elöljáróban utal arra, hogy a Pp. 408. §-ra figyelemmel az adott ügyben nem volt szükség felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem előterjesztésére, így azt nem kellett elbírálni.

[29] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[30] A Pp. 406. § (1) bekezdésében és a 424. § (1) bekezdésében foglaltak együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálatot anyagi jogi vagy eljárásjogi jogszabálysértés egyaránt megalapozhatja; utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt.

[31] A felülvizsgálat nem a per folytatása, nem egyfajta „harmadfokú” eljárás, hanem szigorú eljárási szabályok szerinti rendkívüli perorvoslat, kivételes eszköz a jogerő áttörésére, amelynek során a Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelem korlátai között, az abban megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben eltérő voltát. A felperes a jogerős közbenső ítélettel szemben mind eljárási, mind anyagi jogszabályok megsértése miatt élt felülvizsgálattal.

[32] Az alperes felülvizsgálati érvelésével szemben a Kúria azt emeli ki, hogy a felülvizsgálatnak, mint rendkívüli perorvoslatnak jogszabálysértés esetén van helye, így önmagában a mérlegelés Pp. 279. § (1) bekezdése szerinti hibája a felülvizsgálatot általában nem indokolja. Kivételesen, akkor van mód a bizonyítékok felülvizsgálati eljárásban történő felülmérlegelésére, ha az eljáró bíróságok mérlegelése nyilvánvalóan okszerűtlen volt, ebben az esetben ugyanis az egyébként szabad bírói mérlegelés szabályai – a logika alapvető tételeivel szemben is – olyan mértékben sérülnek, hogy bár a bizonyítékokból csak egy bizonyos következtetés adódhat, a jogerős ítéletet hozó bíróság mégis ettől eltérő következtetésre jut (Kúria Pfv.21.265/2022/8.). Ez a szabály azonban kizárólag a felülvizsgálati eljárásban érvényesül, ilyen megkötés a másodfokú eljárásban nem áll fenn: a másodfokú bíróság a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja értelmében a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősítve felülmérlegelheti az elsőfokú bíróság által beszerzett bizonyítékokat, akkor is, ha az elsőfokú bíróság mérlegelését nem tekintette nyilvánvalóan okszerűtlennek (Kúria Pfv.20.459/2023/5.).

[33] E feltételeknek a másodfokú bíróság eljárása, az annak eredményeként meghozott jogerős közbenső ítélete eleget tett: határozatában – a felülvizsgálati kérelemben foglaltaktól eltérően – a másodfokú bíróság részletesen indokolta az elsőfokú bíróságtól eltérő mérlegelése szempontjait (a tanúvallomások alább részletezett eltérő értékelése), arra alapított megváltoztató közbenső ítéleti döntését, a felülvizsgálati eljárásban pedig nem merült fel olyan körülmény, amely indokolta volna a másodfokú bíróság mérlegelésének nyilvánvalóan okszerűtlenné történő minősítését.

[34] Nem következik más az alperes által felhívott kúriai döntésekből sem: a Kúria a Gfv.30.254/2023/6. számú ügyben akként foglalt állást, hogy a másodfokú bíróság a tényállás egy elemének megváltoztatása során nem vette figyelembe, hogy a Pp. e körben korlátozásokat vezetett be, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (régii Pp.) gyakorlatán alapuló korlátlan felülvizsgálati jogkört leszűkítette, a hatályos törvény értelmében a tényállás megváltoztatására a másodfokú bíróság nem jogosult anélkül, hogy a bizonyítás eredménye ne lenne okszerűtlen, illetve ne folytatna le további bizonyítást. A Kúria utalt arra, hogy hasonló levezetés következik a Kúria Gfv.30.250/2021/5. számú ítélete [47] bekezdéséből. Abban az ügyben a Kúria azt fejtette ki, hogy a másodfokú bíróság – a csatlakozó fellebbezés korlátai között – felülbírálhatta az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelőségét, amelynek során okszerűtlennek minősíthette a bizonyítás eredményét és ennek alapján módosíthatta, kiegészíthette a tényállást, valamint a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vonhatott le, a megállapított tényeket másként minősíthette.

[35] Az adott jogvita az alperes által hivatkozott döntésektől azonban különbözik, mivel a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős közbenső ítéletben a másodfokú bíróság – a közbenső ítélet [29] és [39] bekezdésében – a per eldöntése szempontjából lényeges kérdésekben okszerűtlennek és tévesnek minősítette az elsőfokú bíróság bizonyítékok értékelésén alapuló döntését. A másodfokú bíróság közbenső ítéletében – minthogy az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás eredményének felülmérlegelésére lehetősége volt – azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok egybevetése során nem jutott-e okszerűtlen következtetésre, és e körben részletes indokát adta annak, mely tanúvallomásokat milyen okból tekintett irányadónak a tényállás megállapítása szempontjából. Ennek eredményeként – amint ezt a Pp. 279. § (1) bekezdésének megjelölése nélkül, de egyértelműen kifejezésre is juttatta – éppen a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt jogkörében eljárva állapította meg azt, hogy a felperes által teljesített, esetlegesen ellentételezés nélkül maradt szolgáltatások ellentételezéseképpen az örökhagyó a felperest hagyatéki juttatásban kívánta részesíteni.

[36] A másodfokú bíróság a perben beszerzett tanúvallomások részletes értékelésével mutatott rá az elsőfokú bíróság ítéletének ellentmondásaira; így helytálló indokolása szerint az örökhagyóval szoros kapcsolatban álló tanúk vallomása az örökhagyónak azt a kifejezett szándékát támasztotta alá, hogy hagyatéki juttatásban kívánta részesíteni a felperest.

[37] A jogerős közbenső ítélet alapján az is egyértelműen megállapítható, hogy a másodfokú bíróság a tanúvallomások értékelése körében okszerűtlennek minősítette az elsőfokú bíróság mérlegelését, amire egyébként felülvizsgálati kérelmében – a felülvizsgálat okaként – az alperes maga is hivatkozott. A másodfokú bíróság az indokolásában kitért arra is, hogy mely bizonyítékok alapján, milyen – az elsőfokú bírósághoz képest a hagyatéki juttatás ígérete körében eltérő – tényállást állapított meg, és részletesen levezette, hogy a megállapított tényállásra és a rendelkezésre álló bizonyítékokra tekintettel, miért jutott ebben a körben, és így az ügy érdemében, a jogalapot illetően a rendelkező részben foglalt következtetésre, így az adott ügyben a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésének a sérelme sem állapítható meg (Kúria Pfv.20.779/2023/7.).

[38] Az alperes a felülvizsgálati kérelemben sérelmezte azt is, hogy a másodfokú bíróság nem vizsgálta az örökhagyó tartásra, gondozásra szoruló voltát, a gondozási feladatokat nem részletezte, ez okból a jogerős ítélet indokolása téves és hiányos. Ez a kifogása azonban a perben rendelkezésre álló adatokra figyelemmel alaptalan, mivel az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által e körben ítélezése alapjául elfogadott tényállás része, hogy attól függetlenül, hogy vagyoni helyzeténél fogva nem szorult tartásra és szellemileg ép volt, az örökhagyót rendszeresen kellett orvoshoz szállítani, őt

bevásárlásokban, háztartásának ellátásában segíteni. Az elsőfokú bíróság is utalt arra az ítélete indokolásának [36]-[38] bekezdéseiben, hogy a felperes jelentős szerepet vállalt az örökhagyó gondozási feladataiban, ezeket nagyobb részt a felperes nyújtotta az örökhagyó javára. Mindezt pedig – ahogy arra a másodfokú bíróság kitért – rendszeres ellentételezés hiányában tette. Egyebekben a felperes által nyújtott szolgáltatások részletes értékelése – a közbenső ítélet meghozatalát követően – a Pp. 341. § (4) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság feladata lesz a folytatódó eljárásban. A másodfokú bíróság közbenső ítélete a fentiek okán nem sérti a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdését, valamint a Ptk. 7:94. § (1) bekezdés c) pontját sem.

[39] A Pp. 413. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell – egyebek mellett – a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi szabálysértést, ami kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja. A felülvizsgálati kérelem központi eleme tehát a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása. Az előbbivel szemben az a követelmény érvényesül, hogy a fél a felülvizsgálati kérelemben pontosan jelölje meg a jogforrást és azon belül azt a konkrét jogszabályhelyet, amelynek megsértésére hivatkozik. Érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek [Kúria Pfv.20.301/2015., megjelent: BH2015.304., Kúria Pfv.I.21.277/2022/10., Pfv.II.20.094/2025/10]. Tekintettel arra, hogy az alperes a felülvizsgálati kérelemben a gondozásra nem szoruló személy tekintetében a hagyatéki hitelezői igény megalapozottságának megállapítását sérelmezte, de arra vonatkozóan nem jelölt meg megsértett jogszabályhelyet, e hivatkozásának az érdemi vizsgálatára nem volt lehetőség.

[40] A Kúria a kifejtettek alapján az alperes által megjelölt okból nem jogszabálysértő jogerős közbenső ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[41] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, de mivel a felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségekről – a Pp. 405. § (1) bekezdése és a 364. §-a folytán alkalmazott Pp. 83. § (1) bekezdésével összhangban – nem kellett rendelkezni.

[42] Az alperes teljes személyes költségmentessége miatt meg nem fizetett, az Itv. 39. § (3) bekezdés d) pontja és 50. § (1) bekezdése alapján meghatározott mértékű felülvizsgálati eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[43] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdés alapján megfelelően alkalmazott Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[44] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

A határozat elvi tartalma

A másodfokú bíróság a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősítve felülmérlegelheti az elsőfokú bíróság által beszerzett bizonyítékokat, akkor is, ha az elsőfokú bíróság mérlegelését nem tekintette nyilvánvalóan okszerűtlennek. A felülvizsgálati eljárásban viszont csak kivételesen, akkor van mód a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az eljáró bíróságok mérlegelése nyilvánvalóan okszerűtlen volt, ebben az esetben ugyanis az egyébként szabad bírói mérlegelés szabályai – a logika alapvető tételeivel szemben is – olyan módon sérülnek,

hogy bár a bizonyítékokból csak egy bizonyos következtetés adódhat, a jogerős ítéletet hozó bíróság ettől eltérő következtetésre jutott.

Záró rész

Budapest, 2025. május 28.

Dr. Puskás Péter s.k. a tanács elnöke, dr. Gyarmathy Judit s.k. előadó bíró, dr. Csesznok Judit Anna s.k. bíró, dr. Suba Ildikó s.k. bíró, dr. Varga Edit s.k. bíró

Sz.Sz.

A kiadmány hitelül:
bírósági ügyintéző